

INNHALD

- I. Innleiðing 7
- Historiske tradisjonar finst hjå alle folk. — Ættetradisjon hjå naturfolki. — Abessinske ættetradisjonar. — Paulus Diaconus. — Monachus Sangallensis. — Récits d'un ménestrel de Reims. — Sven Aggesøn og Saxo. — Guta saga. — Vår kjennskap til millomalderleg munnleg tradisjon. — Utsyn yver norsk dikting og forteljing: Brage den gamle, Tjodolv frå Kvin, Brávallakvædet, Rognvald kale, eddakovæde, fornaldarsogor og folkevisor, fråsegner hjå dei islenske landnåmsmennene, herjedalske tradisjonar. — Sogeforteljing i dei norske nybygdene. — Vitnemål um forteljekunst i Sudvest-Noreg.
- II. Stil og variantar. 29
- Den islenske sagatradisjonen. — Merke etter munnleg tradisjon i ættesogone: skiftelaus stil, ordrett oppattaking, faste ordlag, episk objektivitet. — Skriftelege og munnlege variantar. — Same episode i tvo sogor. — Dobbelformer av same saga. — Ljósvetninga saga. — Reykdæla saga. — Den munnlege saga.
- III. Frå samtidstradisjon til ættesaga. 56
- Den samtidige forteljing. — Umlaging framigjenom tidi: utfylling og tildikting, innlagd dialog, stilisering. — Skilnad millom Sturlunga og ættesogone. — Den episke tritallslov. — Tritallslovi i Skraddarsoga. — Tritallslovi i dei islenske ættesogone. — Dialogen i Arons saga og i

Sturlas Íslendinga saga. — Uppdikta samtalar. — Råder og spådomar. — Komposisjonen i sogone: det ujamne, ymisarta og episodiske er merke på opphavleg historisk tradisjon. — Middel til å skapa samanheng. — Parallellisme og motsetning.

IV. Forteljarane. 97

Ulike evnor og interessor hjå forteljarane. — Ulik handsaming av tradisjonen. — Dei episke lovene. — Medvitne umdiktingar. — „Kaiser und Abt“. — Winokuruwa. Kven samlar på historiske tradisjonar. — Godt minne. — Walter Scott. — Macaulay. — Prescott. — Snorre Sturlason. — Sagaforteljarane. — Forteljar og tilhøyrar.

V. Ser-islenske fyresetnader. 127

Ålmenne og serlege fyresetnader. — Utvalet av menneske. — Landnåmstidi og den verknad den hadde på tradisjonen. — Det gamle ætte-miljøet opprive og eit nytt skapt. — Vilkår for tradisjonen i det nye samfundet: hovdingane, blanding av stødleik og ro med liv og umskifte, „Islands folketomhet“, Altinget, det islenske presteskapet.

VI. Lån og ytre påverknad. 144

Irsk påverknad. — Religiøs litteratur. — Romantiske sogor. — Lån frå ættesaga til ættesaga. — Lån frå fornaldarsogor. — Eventyrmotiv. — Vandresegner. — Helte-diktingi.

VII. Uhistorisk 170

Mistak i samtidstradisjonen. — Variantar. — Prosa og lausavísur. — Samanblanding. — Uppskrøyving. — Íslendingar i utlandet. — Kunstnarleg umlaging. — Mistak i tidsrekningi. — Det yvernaturlege. — Høensa-Þóris saga og Ares Íslendingabók.

VIII. Historisk 189

Tradisjonslinor. — Kontroll. — Døme på seig tradisjon. —

Sogone ofte fortalde, kjennskap til sogestader og til ættesamanheng. — Den islenske tradisjonen i Sturlunga og tradisjonen frå söguöld. — „Strafrecht der Isländersagas“. — Historisk perspektiv. — Kronologi. — Mistydde tradisjonsdrag. — Karaktarskildringi. — Talet på personar. — Historiske smådrag.

IX. Ættesogone vil vera historie 217

Påliteleg og upåliteleg tradisjon. — Eldre og yngre sogor. — Det yvernaturlege i sogone. — Dialogen. — Millomalderlegt og moderne syn på historieskriving. — Ættesogone som historie. — Jamføring med norske ættesogor. — Sagatradisjonen bleiknar. — Den serstilling som den islenske ættesaga hev.

Avstyttingar. Sagautgåvor 237

Register. 239